EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 14.11.2023
COM(2023) 703 final

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om utövandet av befogenheten att anta delegerade akter som ges till kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (*direktivet om öppna data*)

RAPPORT FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om utövandet av befogenheten att anta delegerade akter som ges till kommissionen i enlighet med Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (*direktivet om öppna data*)

1. INLEDNING

Direktiv (EU) 2019/1024 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn[1] antogs den 20 juni 2019 och trädde i kraft den 16 juli 2019.

I direktiv (EU) 2019/1024 fastställs den rättsliga ramen för vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn. Det kan handla om geografisk information, fastighetsregister, statistisk eller juridisk information som innehas av offentliga myndigheter eller vissa offentliga företag, eller om offentligt finansierade forskningsdata. Syftet är att öka den socioekonomiska potentialen hos information som innehas av den offentliga sektorn genom att göra den mer lättillgänglig för nystartade och för små och medelstora företag, öka tillgången till dynamiska data och dataset som kan ha en särskilt stor inverkan på ekonomin och att främja konkurrens och öppenhet på informationsmarknaden. Det är en av de åtgärder som ska främja EU:s dataekonomi och även utvecklingen av artificiell intelligens.

Genom direktiv (EU) 2019/1024 infördes begreppet värdefulla dataset, vilka definieras som handlingar vars vidareutnyttjande är förknippat med stora fördelar för samhället och ekonomin. De omfattas därför av ett antal separata regler för att säkerställa att de är tillgängliga avgiftsfritt och i maskinläsbara format. Medlemsstaterna måste göra dem tillgängliga genom applikationsprogrammeringsgränssnitt (API) och, i förekommande fall, som en bulknedladdning. Den tematiska räckvidden fastställs i bilaga I till direktivet i form av sex tematiska kategorier av värdefulla dataset: geospatiala data, jordobservation och miljö, meteorologiska data, statistik, företag och företagsägande samt rörlighet.

Enligt direktiv (EU) 2019/1024 har kommissionen befogenhet att anta delegerade akter.

2. RÄTTSLIG GRUND

Genom artikel 13.2 i direktiv (EU) 2019/1024 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för att ändra bilaga I genom att lägga till nya tematiska kategorier av värdefulla dataset för att ta hänsyn till teknik- och marknadsutvecklingen. Enligt artikel 15.2 i direktiv (EU) 2019/1024 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter för en period på fem år från och med den 16 juli 2019. Kommissionen ska utarbeta en rapport om delegeringen av befogenhet senast nio månader före utgången av denna femårsperiod. Delegeringen av befogenhet ska genom tyst medgivande förlängas med perioder av samma längd, såvida inte Europaparlamentet eller rådet motsätter sig en sådan förlängning senast tre månader före utgången av perioden i fråga.

[1] Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/1024 av den 20 juni 2019 om öppna data och vidareutnyttjande av information från den offentliga sektorn (EUT L 172, 26.6.2019, s. 56).

3. UTÖVANDE AV DELEGERINGEN

Genom artikel 13.2 i direktiv (EU) 2019/1024 ges kommissionen befogenhet att anta delegerade akter i enlighet med artikel 15 i direktivet för att ändra bilaga I genom att lägga till nya tematiska kategorier av värdefulla dataset för att ta hänsyn till teknik- och marknadsutvecklingen.

3.1. BEFOGENHETER SOM ANVÄNTS UNDER RAPPORTERINGSPERIODEN

Kommissionen har ännu inte utnyttjat sin befogenhet enligt artikel 13.2 i direktiv (EU) 2019/1024.

De sex ursprungliga kategorierna i bilaga I till direktiv (EU) 2019/1024 har gett en tillräcklig tematisk räckvidd för att upprätta en första förteckning över värdefulla dataset. Kommissionen har därför hittills inte utövat sin delegerade befogenhet att ändra bilaga I genom att lägga till nya tematiska kategorier av värdefulla dataset. Kommissionen kommer att besluta om den ska utnyttja sin delegerade befogenhet så snart uppgifter om medlemsstaternas tillämpning av den ursprungliga förteckningen över värdefulla dataset har samlats in. Kommissionen har som en förberedelse inför detta redan beställt en undersökning[2] för att lättare kunna identifiera eventuella nya tematiska kategorier.

SLUTSATS

Kommissionen anser att den delegering av befogenhet som föreskrivs i artikel 13.2 i direktiv (EU) 2019/1024 behöver förlängas genom tyst medgivande med en period på fem år i enlighet med artikel 15.2 i direktivet. Skälet är att det under kommande år kan bli nödvändigt att lägga till nya tematiska kategorier av värdefulla dataset på grundval av den befogenhet som ges genom artikel 13.2 i direktiv (EU) 2019/1024. Det är fortfarande av största vikt att den rättsliga ramen är tillräckligt flexibel för att kunna anpassas till den senaste teknik- och marknadsutvecklingen och att kommissionen i framtiden kan lägga till nya tematiska områden av information från den offentliga sektorn.

Med denna rapport fullgör kommissionen sin rapporteringsskyldighet enligt artikel 15.2 i direktiv (EU) 2019/1024.

Kommissionen uppmanar Europaparlamentet och rådet att ta del av denna rapport.

[2] Europeiska kommissionen, generaldirektoratet för kommunikationsnät, innehåll och teknik, *Identification of data themes for the extensions of public sector High-Value Datasets – Final study*, Europeiska unionens publikationsbyrå, 2023, https://data.europa.eu/doi/10.2759/739414.